

Raport de Activitate

2018

Biroul pentru Gestionare RIS3 (BGRIS3)

Rolul BGRIS3

Echipa dedicată operaționalizării RIS3 Nord-Est urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare-inovare și stimularea parteneriatului între universități, instituții de cercetare și companii, în domeniile agro-alimentar, textile și noi materiale, biotehnologii, TIC, energie și mediu, turism și sănătate.

Specializarea Inteligentă

Specializarea inteligentă reprezintă un proces de **transformare economică** bazat pe identificarea domeniilor în care o regiune poate excela. **Inovarea** presupune asumarea și operaționalizarea a trei ingrediente principale: **informații documentate, creativitate și inițiativă;** care împreună generează plus valoare pentru utilizatorul final, dispus să plătească.

RIS3

Strategia pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă (RIS3), este instrumentul strategic care asigură implementarea conceptelor inovative în economia regională printr-o abordare de jos în sus, ce înseamnă includerea în proces a reprezentanților mediului academic, universitar și de cercetare, mediului de afaceri, societății civile precum și autoritățile (Cvadruplu Helix).

CUPRINS

Guvernanță RIS3

Actualizare Portofoliu de Proiecte RIS3

Implementare RIS3

Proiecte Internaționale

Internaționalizare și Promovare RIS3

Concluzii

Gabriela Macoveiu

Coordonator RIS3 Nord - Est

Privind în urmă

Specializarea inteligentă reprezintă un instrument de politici, introdus de Comisia Europeană încă din 2010 odată cu reformarea Politicii de Coeziune, care a devenit acum o realitate în regiunile europene prin efortul colaborativ depus de autorități publice, mediul de afaceri, lumea academică și societatea civilă. Reprezintă o abordare pragmatică a dezvoltării regionale, plecând de la firul ierbii, prin identificarea **domeniilor strategice de intervenție** pe baza avantajelor competitive și a potențialului de dezvoltare economică a regiunilor.

RIS 3 Nord-Est este un instrument necesar pentru realizarea unor investiții eficiente și eficace, în materie de cercetare, dezvoltare și inovare, un document strategic ce poate fi asimilat unui organism viu, care suferă transformări în funcție de evoluția regiunii, de nevoia de reconfirmare a sectoarelor de specializare inteligentă, sau de actualizarea informațiilor privind cererea și oferta de servicii de inovare și transfer tehnologic.

Privind spre viitor

Inovarea, cuvânt cheie pentru transformarea economiilor regionale europene, va trebui asumată și implementată de toți actorii regionali implicați în procesul de **transformare economică** bazat pe **specializare inteligentă**. Regiunea Nord-Est are sectoare economice competitive, sprijinite de o resursă umană profesionistă și creativă, capabilă să proiecteze regiunea spre dezvoltare inteligentă și sustenabilă.

Echipa **ADR Nord-Est** responsabilă de gestionarea RIS3 își asumă rolul de **catalizator** pentru operaționalizarea strategiei prin implementarea de proiecte, facilitează cunoașterea și propune modele inovative de dezvoltare.

Specializarea Inteligentă în Regiunea Nord Est 2018

Aspecte cheie

39

Propuneri de proiecte RIS3
colectate

3

Proiecte internaționale
în implementare

4

Întruniri ale structurilor
de guvernare RIS3

2

Vizite ale delegațiilor
internaționale în regiune

127

Clarificări soluționate privind
apelurile de proiecte RIS3

12

Participări la evenimente
naționale

23

Participări la evenimente
internaționale

17

Vizite de operaționalizare
RIS3 în teritoriu

Guvernanță RIS3

Organizare de întâlniri ale structurilor de guvernare RIS3

ADR Nord-Est a organizat în data de 19 iulie 2018, la Iași, Reuniunile Consorțiului Regional de Inovare și a Comisiei Consultative Academice. Comisia Consultativă Academică (CCA) a analizat, din punct de vedere al inovării și al fezabilității tehnice, noile propuneri de proiecte primite în cadrul Apelului regional deschis pentru proiecte RIS3 (ed. 2018). Concluziile și recomandările Comisiei Consultative Academice vor fi înaintate Consorțiului Regional de Inovare, care va discuta și aviza noile proiecte incluse în portofoliul RIS3 Nord-Est, precum și actualizarea portofoliului de proiecte integrate RIS3 care vor putea fi înaintate spre finanțare în cadrul noii priorități de investiții dedicate (OS 1.2.), din cadrul POR 2014-2020, AP1: Transfer Tehnologic. Secretariatul tehnic al evenimentelor a fost asigurat de ADR Nord-Est.

În data de 27 noiembrie 2018 a avut loc la Iași o reuniune comună a Consorțiului Regional de Inovare și a Comisiei Consultative Academice. Agenda reuniunii a cuprins prezentarea stadiului actual al implementării Axei Prioritare 1 - *Transfer Tehnologic* din POR 2014-2020 (reprezentant Birou Gestionare RIS3) și prezentarea activităților pregătitoare în vederea furnizării de asistență tehnică de către Banca Mondială, cu scopul implementării proiectelor inovative din domeniile prioritare RIS3 din Regiunea Nord-Est (prezentare realizată de Banca Mondială);

Actualizare Portofoliu de Proiecte RIS3

În cadrul procesului continuu de identificare și colectare de idei de proiecte ce pot conduce la operaționalizarea Strategiei de Specializare Inteligentă (RIS3 Nord-Est), Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a organizat un apel deschis pentru identificarea de proiecte de specializare inteligentă în regiune. Astfel au fost colectate 39 propuneri de proiecte care au fost analizate și evaluate de către experți ai ADR Nord-Est și ai Comisiei Consultative Academice constituită la nivelul regiunii. Ca urmare a avizului favorabil primit din partea Consorțiului Regional de Inovare, a fost propusă spre aprobarea Consiliului pentru Dezvoltare Regională includerea celor 39 noi propuneri proiecte în portofoliul regional RIS3, alături de cele 129 de propuneri de proiecte colectate în cadrul Apelului Regional RIS3 din anul 2017.

CDR Nord-Est (Consiliul pentru Dezvoltare Regională) a aprobat actualizarea portofoliului de proiecte RIS3 în cadrul ședinței din 7 august 2018.

Atelier pentru dezvoltarea proiectelor (PDL)

ADR Nord-Est a organizat în data de 21 iunie 2018, la Iași, o nouă ediție a atelierului de lucru pentru dezvoltarea ideilor de proiecte (PDL) corelate cu Strategia pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă (RIS3 Nord-Est). Scopul a fost de a maximiza șansa de succes a promotorilor de proiecte de specializare inteligentă din regiune. Evenimentul și-a propus să reunească reprezentanți ai programelor de finanțare europene și naționale, la nivel de AM/OI și promotorii de proiecte, pentru a identifica cele mai bune soluții de finanțare și a primi informații privind calendarul lansărilor de apeluri și cerințele de accesare a acestor finanțări.

	Domeniul RIS 3							TOTAL (EUR)
	Agro & alimentară	Textile & noi materiale	TIC	Biotehnologii	Energie & Mediu	Turism & sanatare	Multiple*)	
Nr. proiecte	7	1	10	7	3	2	9	39
Valoare totală	11.319.000	8.998.500	23.098.940	8.415.132	1.435.200	11.800.000	23.492.776	88.559.548

***) Proiecte multiple**

- Agro-food & biotehnologii – 1
- Turism și sanatare & TIC – 1
- Turism și sanatare & agro-food – 1
- Turism și sanatare & agro-food & energie - 1
- Energie și mediu & TIC – 3
- Biotehnologii & nanotech & new materials – 1
- Textile & TIC – 1

Localizare	Bacau	Botosani	Iasi	Neamt	Suceava	Vaslui	RNE	TOTAL
Nr. proiecte	11	0	19	2	5	0	2	39

Implementare RIS3

Elaborare ghid de finanțare

În perioada **ianuarie-mai 2018**, reprezentanții Biroului Gestionare RIS3 din cadrul ADR-NE au elaborat draftul ghidului de finanțare „Condiții specifice de accesare a fondurilor pentru apelul de proiecte **Axa Prioritară 1, Prioritatea de Investiții 1.1, Obiectiv Specific 1.2 - Creșterea inovării în companii prin sprijinirea abordărilor multisectoriale rezultate în urma implementării inițiativei „Regiuni mai puțin dezvoltate în România”**”.

Sesiuni de informare

Pe parcursul anului 2018 echipa biroului pentru gestionare RIS3 Nord – Est a organizat 3 sesiuni de informare cu privire la lansarea priorităților de investiții din **Axa 1, POR 2014 – 2020**.

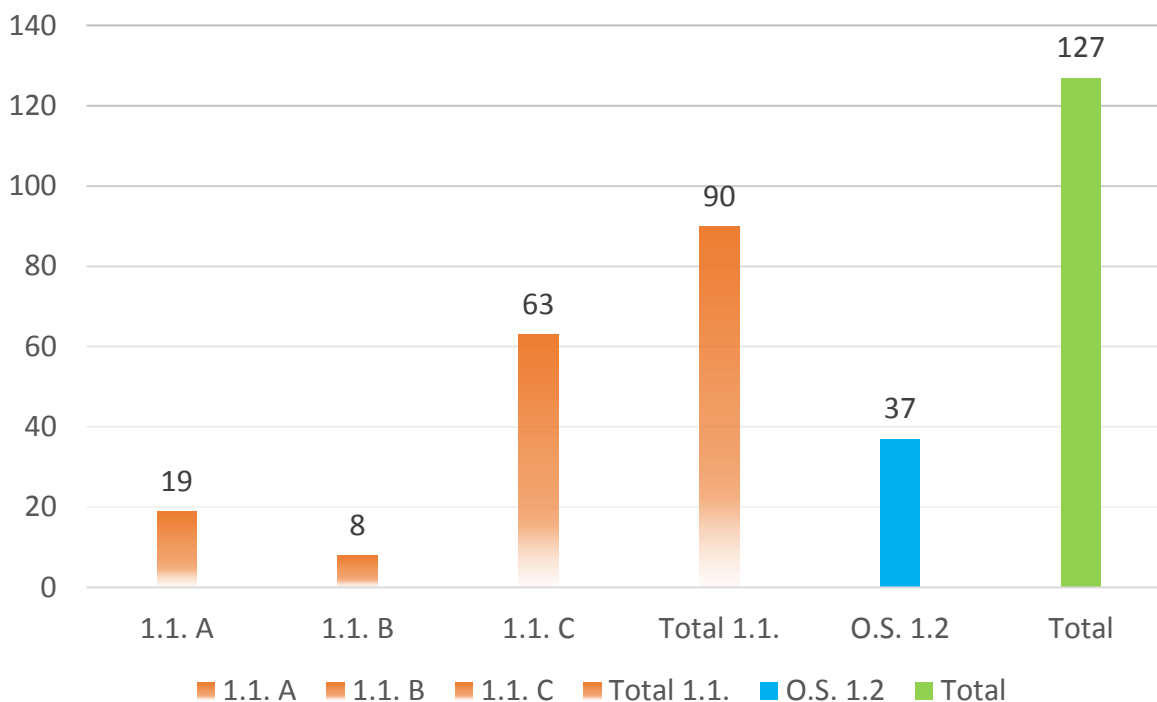
- ✓ În data de 21 februarie 2018 la Iași s-a desfășurat un prim eveniment de informare cu privire la lansarea priorității de investiții **1.1.C ”Investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării”** dedicată potențialilor solicitanți de finanțare.
- ✓ Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC) și ADR Nord-Est au organizat în perioada 6-8 iunie, la Iași, la Hotel Unirea, o sesiune de instruire privind scrierea de aplicații competitive pentru apelurile de proiecte, inclusiv pregătirea cererilor de finanțare ce vor fi depuse în cadrul POR 2014-2020 – **Axa 1, OS 1.2**. Participanții au primit informații privind: pregătirea unui plan de afaceri și a bugetului; îndeplinirea cerințelor de ajutor de stat; stabilirea corectă a costurilor proiectului (inclusiv costurile de proprietate intelectuală); înțelegerea aspectelor cheie ale comercializării cercetării; importanța comunicării, diseminării și exploatarei; strategii și tehnici pentru comunicarea și comercializarea produselor inovatoare; exemple de bune practici în domeniul cercetării și transferului de cunoștințe.

- ✓ Cea de-a treia sesiune de informare a avut loc în data de 21 august 2018 la Piatra Neamț și a avut ca subiect lansarea priorității de investiții **1.1.A - Sprijinirea entităților de inovare și transfer tehnologic**.

Răspunsuri la solicitări

Un rol important al biroului pentru gestionare RIS3, în vederea operaționalizării Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă, este acordarea de asistență tehnică promotorilor de proiecte din portofoliul RIS3, inclusiv prin **soluționarea solicitărilor de informații cu privire la RIS3 și privind condițiile de accesare a finanțărilor disponibile prin Axa 1, POR 2014 – 2020** la nivelul Regiunii Nord – Est. Pe parcursul anului 2018 s-a răspuns la un număr total de **127 de solicitări**, cele mai multe înregistrate în primul semestru al anului.

Un interes sporit în rândul potențialilor beneficiari au stârnit apelurile care vizează *Sprrijinirea entităților de inovare și transfer tehnologic* (1.1.A), *Sprrijinirea parcurilor științifice și tehnologice* (1.1.B), precum și 1.1.C - *Investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat cu un ITT (infrastructură de transfer tehnologic)*.

Prioritatea de investiții 1.1, Obiectiv Specific 1.2 - *Creșterea inovării în companii prin sprijinirea abordărilor multisectoriale*, apărută în urma implementării inițiativei „Regiuni mai puțin dezvoltate” în România, finanțată din POR 2014-2020 ca apel dedicat regiunilor de dezvoltare Nord-Est și Nord-Vest, are obiectivul specific de sprijinire a portofoliului de proiecte aferent strategiilor regionale de specializare inteligentă, urmărind creșterea gradului de inovare în firme, necesar dezvoltării ecosistemului regional de inovare.

Prin acest apel sunt sprijinite proiecte integrate rezultate în urma implementării activităților din cadrul inițiativei *Regiuni mai puțin Dezvoltate*, respectiv în regiunile Nord-Est și Nord-Vest. Prin proiectele respective se urmărește introducerea pe piață a rezultatelor cercetării prin implicarea actorilor cheie identificați în cadrul cvadruplu helix (autorități publice, mediul de cercetare universitar și academic, mediul de afaceri și societatea civilă). Proiectele vor avea o abordare multidisciplinară aducând contribuții la dezvoltarea mai multor domenii de specializare inteligentă identificate la nivel regional.

Impactul acestor activități a condus la modificarea structurii bugetului Programului Operațional Regional 2014-2020 prin alocarea suplimentară de fonduri pentru Regiunea Nord-Est, pentru implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă, prin intermediul Axei 1. Regiunea Nord-Est este singura regiune din țară care a avut depuse 32 proiecte pentru apelul deschis AP1, Operațiunea 1.1.C “Parteneriate între entități de inovare și transfer tehnologic și IMM”.

Vizite în teritoriu

Echipa Biroului pentru Gestionare RIS3 a organizat în primul sementru al anului 2018, **17 vizite în teritoriul Regiunii Nord-Est**, cu scopul de a consolida legăturile cu mediul regional de inovare (vizite la instituții academice, autorități publice locale și companii).

13 vizite au avut loc în perioada 9 – 15 ianuarie 2018: întâlniri individuale cu toți promotorii de proiecte ce au în vedere depunerea unor cereri de finanțare în cadrul POR 2014-2020 – apel proiecte destinat operaționalizării RIS3 Nord-Est, ediția 2017 (la Iași, Suceava, Horodnic de Jos, Vatra Dornei, Buhuși, Săvinești, Moinesti și Bacău), cu scopul pregătirii aplicațiilor pentru finanțare în cadrul noii priorități de investiții din POR 2014-2020, AP1, Operațiunea 1.2.

Alte 4 vizite au avut loc la Iași în data de 10 mai, când dl Vasile Asandei (Director General ADR Nord-Est) și dna Gabriela Macoveiu (Coordonator RIS3 Nord-Est) s-au întâlnit cu reprezentanți din 4 universități ieșene pentru a discuta detalii despre actualele și viitoarele proiecte integrate RIS3, finanțate din POR.

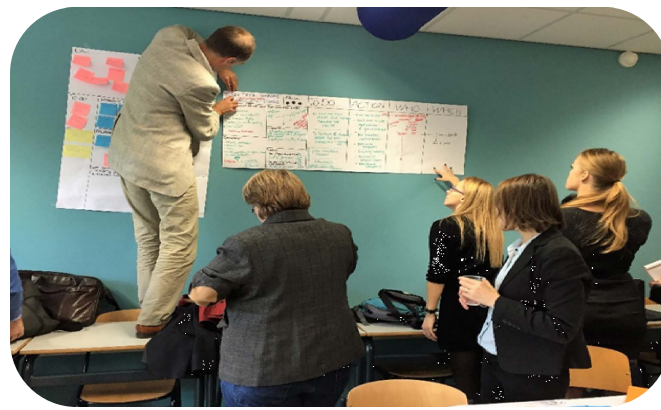
Vizite individuale la promotorii de proiecte RIS3

Inițiativele “Regiuni mai puțin dezvoltate” și “High education and smart specialization – HESS”

În data de **6 iunie**, la Ministerului Fondurilor Europene din București, a avut loc reuniunea pentru inițiativa „**Supporting Innovation in Romanian Catching up Regions / RIS3 în Regiuni mai puțin dezvoltate**” unde Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene a prezentat rezultatele inițiativei și planurile de extindere la toate regiunile de dezvoltare ale României. Experții din cadrul Direcției de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă au prezentat rezultatele inițiativei în Regiunea Nord-Est.

În data de **23.10.2018** MDRAP a organizat la București o reuniune cu toate ADR, CE-DG Regio, JRC și MCI, în cadrul inițiativei „**RIS3 în Regiuni mai puțin dezvoltate**”. Cu acest prilej, JRC a prezentat setul de acțiuni propuse pentru Faza II a proiectului, cea de rolling-out de la regiunile pilot Nord-Est și Nord-Vest către celelalte 6 regiuni de dezvoltare din România. Proiectul își propune să dezvolte un sistem funcțional de generare/finanțare a proiectelor RIS3 în România (cu corelare național-regional) și să îmbunătățească sistemul de guvernare și monitorizare al strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) regionale. Tot în **23.10.2018** a avut loc și **reuniunea Comitetului de Coordonare** al proiectului, care include reprezentanți din MDRAP, MCI DG Regio, JRC și ADR-uri. AMPOR (Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional) și-a manifestat deschiderea pentru a sprijini ADR în legătură cu orice aspect legat de RIS3 (acces la alte instituții pentru baze de date, stabilire indicatori de monitorizare, etc.) astfel încât în 2019 sistemele de monitorizare revizuite să ofere posibilitatea unui exercițiu practic. S-a pus în discuție unificarea sistemelor de monitorizare PDR cu RIS3. AMPOR nu a respins ideea, dar o vede aplicată pentru viitorul PDR.

În perioada **14 – 15 iunie**, a avut loc la Ruse (Bulgaria), la Universitatea ”Angel Kanchev”, conferința internațională “**HEInnovate**”, organizată de DG Educație și Cultură. În cadrul conferinței au fost discutate aspecte privind impactul local și regional al universităților în contextul preocupărilor Comisiei Europene de încurajare a antreprenoriatului și dezvoltare a potențialului de inovare în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Au fost invitați la eveniment reprezentanți ai regiunilor implicate în proiectul ”High Education and Smart Specialisation – HESS”. Regiunea Nord-Est a fost regiune pilot în perioada 2016-2017. ADR Nord-Est a participat la acest panel, prezentând aspecte ale colaborării cu universitățile din regiune atât în cadrul proiectului HESS, dar și în general, în activități legate de dezvoltarea regională prin inovare și specializare inteligentă.

Ca urmare a nivelului profesionist în care ADR Nord-Est s-a implicat în desfășurarea proiectului de asistență tehnică al Comisiei Europene „Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor rămase în urmă”, DG REGIO și Centrul Comun de Cercetare (JRC) au extins această inițiativa la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare din România, având ca obiectiv pregătirea capacității regionale pentru programarea fondurilor europene dedicate dezvoltării inovative.

Proiecte Internaționale

În luna mai 2018 a fost semnat acordul de finanțare pentru proiectul **TraCS3 – Promovarea colaborării și sprijinului interregional în domeniul infrastructurii de inovare în domenii prioritare RIS3, prin îmbunătățirea ecosistemelor regionale de inovare.**

Proiectul finanțat prin Programul de Cooperare Interregională INTERREG EUROPE are ca obiectiv general îmbunătățirea politicilor regionale care sprijină infrastructura de inovare din sectoarele prioritare RIS3 și a politicilor care abordează provocările societale și intensifică cooperarea interregională în cadrul și între eco-sistemele de inovare emergente.

Primul eveniment TraCS3 a avut loc în perioada 12-14 septembrie 2018 la Groningen (Olanda), a cuprins discuții și ateliere de lucru pe tematicile proiectului, precum și vizite de studiu la infrastructuri de cercetare din domeniile: îmbătrânire sănătoasă (healthy ageing), eficiență energetică și economie circulară (up-cycling). La eveniment au participat membrii echipei de proiect și un reprezentant al Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași.

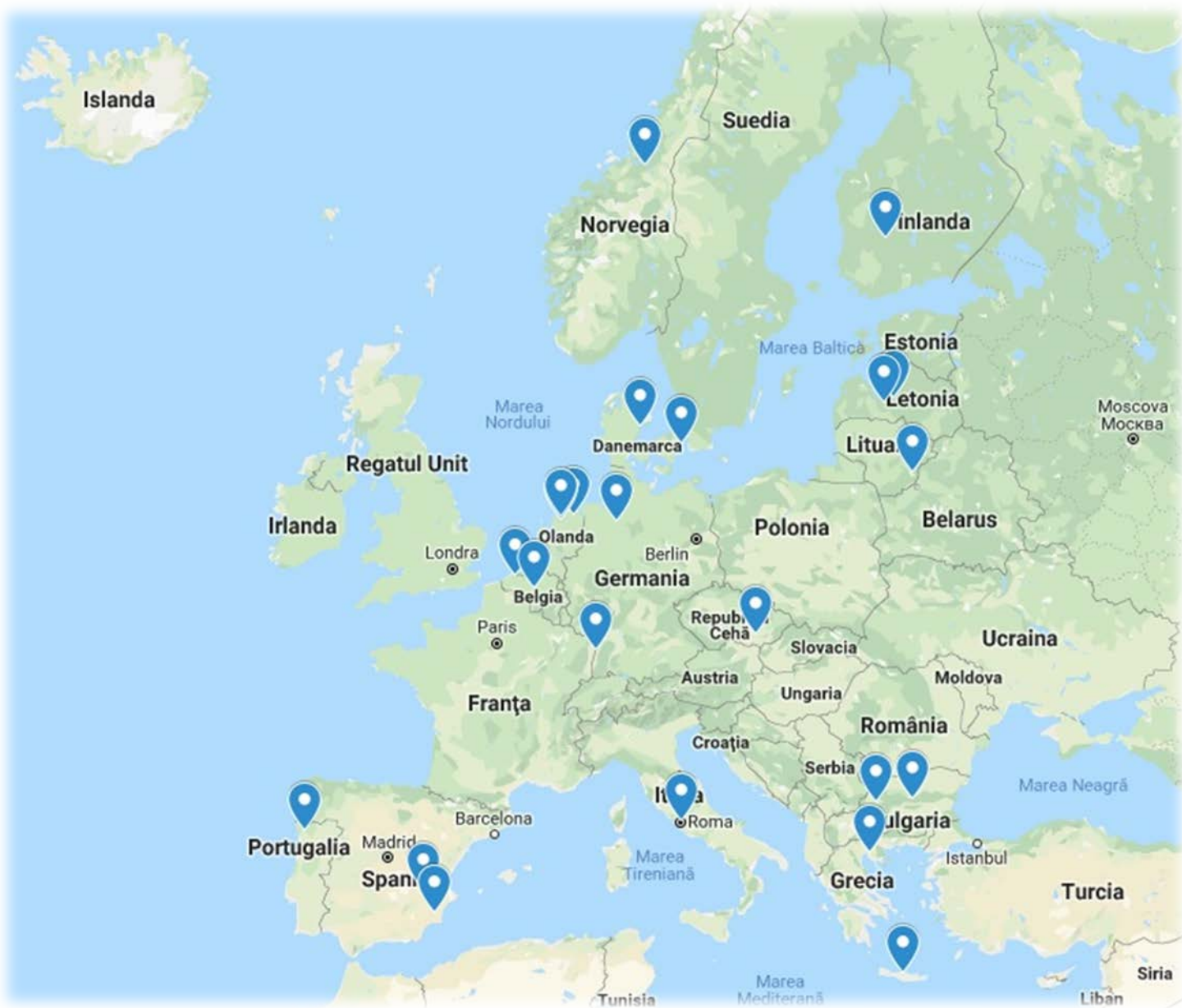

În luna decembrie 2018 a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul **TeRRitoria – Territorial Responsible Research and Innovation ThROugh the involvement of local R&I Actors**, acțiune de coordonare și sprijin din cadrul apelului SwafS-14-2018-2019 (Știință cu și pentru Societate) al Programului Cadru pentru Cercetare și Inovare al Uniunii Europenei - Orizont 2020. Proiectul demarează în luna februarie 2019 și va avea o durată de 3 ani și un buget total de 1,999,833.75 EUR. Consorțiul de implementare include 13 parteneri din Franța, Grecia, Italia, Danemarca, Norvegia, Bulgaria, Belgia (EURADA) și România (ADR Nord-Est).

În regiunea de Nord-Est a României, experimentul va viza comunitățile din zona montană – mai exact două microregiuni pilot: Țara Dornelor și zona Ceahlău-Dămuc – și va aborda problematica sectorului agroalimentar, în special produsul montan, ca modalitate de contracarare a dezavantajelor economice și sociale.

Proiectul de cooperare interregională **iWATERMAP – Foi de parcurs pentru Tehnologii Inovative în domeniul Apei** are obiectivul de îmbunătățire a politicilor de inovare pentru tehnologiile din domeniul apei, contribuind la creșterea masei critice a ecosistemului de inovare în regiunile partenere. Abordarea de masă critică a ecosistemului de inovare presupune identificarea și implementarea, pas cu pas, a tuturor elementelor necesare pentru ecosistemul de inovare, cum ar fi: cooperarea dintre mediul academic și sectorul privat, interacțiunea dintre clustere, cooperarea în cadrul rețelelor interregionale, știință și educație, asigurându-se astfel stabilitatea și dezvoltarea durabilă a sistemului. Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, a participat în data de 29 mai 2018, la Bruxelles, la întâlnirea de pre-lansare a proiectului iWATERMAP. În data de 30 mai a avut loc conferința Water Technology and Circular Economy, organizată de partenerul lider al proiectului iWATERMAP, WETSUS, unde s-au prezentat modele eficiente de dezvoltare a ecosistemului de inovare. În intervalul 25-27 septembrie 2018 reprezentanți ai Regiunii Nord-Est aprofundează bunele practici în domeniul tehnologiilor pentru apă din Olanda; iar pe 26 octombrie 2018 s-a constituit primul Grup Regional Consultativ în domeniul apei la nivelul Regiunii Nord-Est.

Proiectele TraCS3, TeRRItoria, iWATERMAP sprijină Biroul de Gestionare RIS3 prin dezvoltarea relațiilor de colaborare cu parteneri internaționali, în vederea pregătirii aplicațiilor pentru proiecte internaționale în domenii de specializare inteligentă. Totodată, aceste proiecte contribuie la optimizarea implementării axelor prioritare centrate pe RIS3 din cadrul programelor naționale și regionale existente și viitoare (ex.POR 2014-2020, POR 2021-2027), precum și la dezvoltarea de propuneri pentru noi instrumente de finanțare și parteneriate în domeniul RIS3.

1

Orizont 2020

2

Interreg Europe

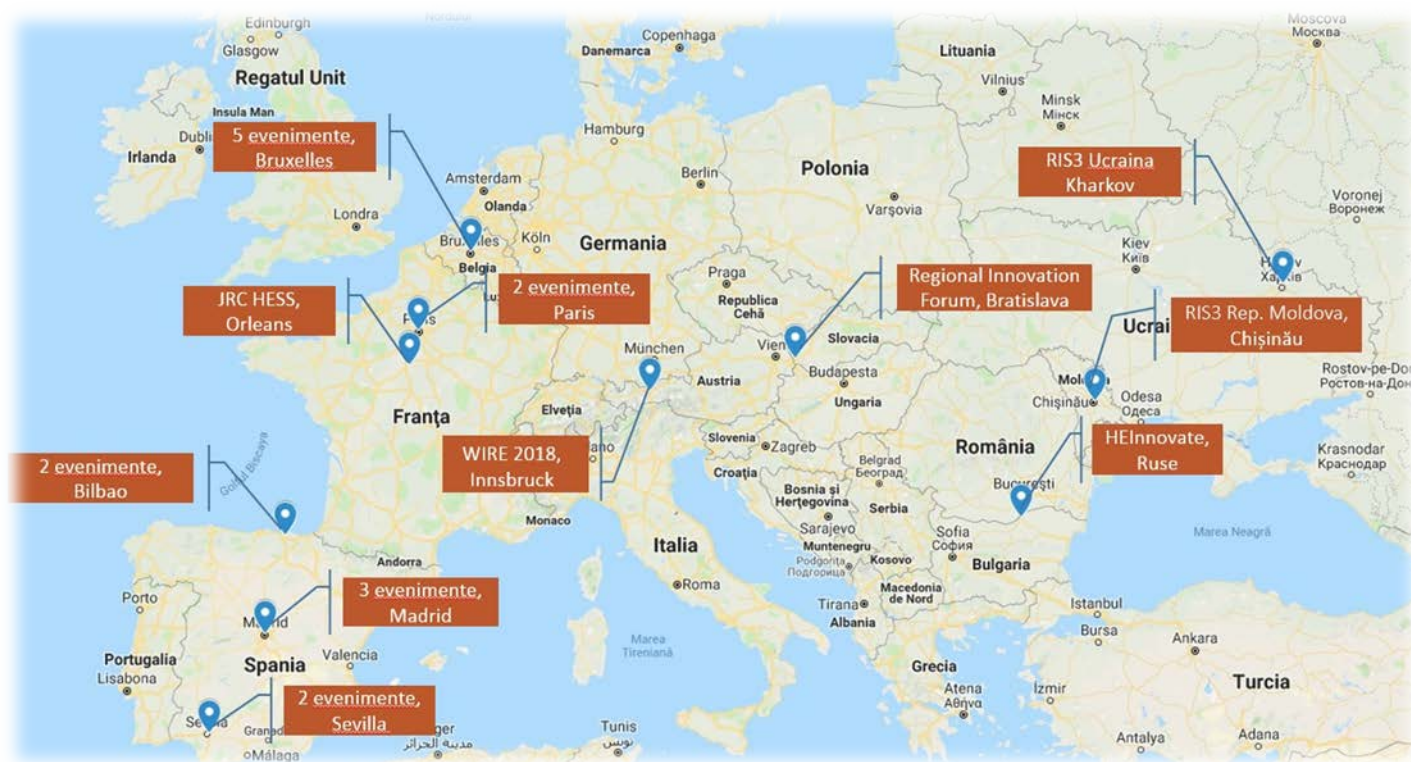
26

Parteneri

15

State

Internaționalizare și Promovare RIS3

Evenimente internaționale

În data de 17 ianuarie 2018 **Centrul Comun de cercetare al DG Regio** a organizat la **Sevilla** un atelier de lucru de tip *Peer Exchange and Learning* în domeniul instrumentelor de politici pentru RIS3. Experții au împărtășit și analizat modul în care sunt elaborate și implementate instrumentele de politici pentru RIS3 de către regiunile și statele membre ale UE.

La invitația DG Regio și DG Growth, dna Gabriela Macoveiu, Director Comunicare Inovare și Cooperare Externă a participat în calitate de lector la seminarul *Theory and practice in smart specialisation in less developed regions* organizat de **Comisia Europeană** în data de 02 februarie 2018, la **Bruxelles**, Belgia.

În data de 28 februarie 2018, în cadrul proiectului *Sprijin pentru Specializarea Inteligentă a Regiunilor Mai Puțin Dezvoltate / RIS3 Support for Lagging Regions*, ADR Nord-Est a participat la prima reuniune a Grupului de Lucru pentru Guvernanță RIS3 ce a avut loc la **Madrid**. La eveniment au participat experți în domeniu și reprezentanți ai celor 9 regiuni pilot din proiect, printre care se numără și Regiunea Nord-Est.

În perioada 22-23 martie, ADR Nord-Est prin Direcția de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă a participat la *Europe and Central Asia Regional Innovation Forum (RIF)*, un eveniment organizat la **Bratislava de Banca Mondială** în colaborare cu **Guvernele Slovaciei și Austriei**. RIF urmărește să faciliteze un dialog sistematic cu privire la potențialul inovării și al tehnologiilor avansate pentru a promova dezvoltarea regională, crearea de locuri de muncă și creșterea economică.

În cadrul proiectului *Sprjzin pentru implementarea strategiei de Specializare Inteligentă în România* **Centrul Comun de Cercetare (JRC)** a organizat la **Sevilla** în data de 24 aprilie 2018 un workshop pe tema transferului de tehnologie în care s-au analizat rezultatele studiilor efectuate în Regiunile Nord-Est și Nord-Vest pe această temă. La acest eveniment a participat în calitate de lector dna Gabriela Macoveiu, Director Comunicare Inovare și Cooperare Externă.

În data de 8 mai a avut loc la **Madrid** a 2-a reuniune a **Grupului de Lucru pentru Guvernanța RIS3**, din cadrul proiectului *Sprjzin pentru specializarea inteligentă a regiunilor ramase în urmă* – proiect implementat de **DG REGIO** și **Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene** în 9 regiuni pilot, printre care și Regiunea Nord-Est. În cadrul întâlnirii au fost identificate nevoile de asistență tehnică pentru: coordonarea monitorizării, evaluării și revizuirii RIS3 la nivel regional și național, coordonarea procedurilor de ajutor de stat, coordonarea guvernării RIS3 la nivel regional și național. ADR Nord-Est a fost reprezentată de un expert din cadrul Biroului Gestionare RIS3.

În calitate de coordonator regional al RIS3 Nord-Est, d-na Gabriela Macoveiu, Director Comunicare Inovare și Cooperare Externă, a participat în perioada 17 – 18 mai 2018 ca expert internațional în cadrul unui atelier de lucru dedicat *Creșterii capacității instituționale a Republicii Moldova pentru gestionarea Strategiei de Specializare Inteligentă*. Evenimentul a avut loc la **Chișinău**.

În perioada 18 - 19 mai, **Centrul de Studii Europene al Universității Alexandru Ioan Cuza** din Iași, în parteneriat cu **ADR Nord-Est, Ministerul Afacerilor Externe, Institutul European din România, Ambasada Republicii Polone la București, și Asociația Euroregiunea Siret-Prut-Nistru**, prin Centrul de Documentare Europeană Jean Monnet a organizat, prima ediție a Forumului Internațional *Universitatea în societate: Cooperarea transfrontalieră și dezvoltarea regională*. La eveniment au participat reprezentanți ai mediului academic din peste 14 universități din: Polonia, Ungaria, Belarus, Republica Moldova, Ucraina și România. Din partea ADR Nord-Est au participat dl Vasile Asandei, Director General ADR Nord-Est în cadrul panelului *Regional Development: Form cohesion to competitiveness* și Agatha Filimon, Expert BGRIS3 care a moderat dezbaterea *University in Society: increasing universities' participation in solving the local and regional challenges*.

Participare în perioada 30 mai – 01 iunie la *Atelierul de lucru privind prioritățile regionale în domeniul încălzirii și răcirii* în cadrul **Platformei Europene pentru Specializare Inteligentă (S3-E H&C)**. Evenimentul s-a desfășurat la **Bruxelles**.

În perioada 14 – 15 iunie, **Universitatea "Angel Kanchev" din Ruse (Bulgaria)**, a gazduit conferința internațională *HEInnovate*, organizată de **DG Education and Culture**. În cadrul conferinței au fost discutate aspecte privind impactul local și regional al universităților în contextul preocupărilor CE de încurajare a antreprenoriatului și dezvoltare a potențialului de inovare în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Au fost invitați la eveniment reprezentanți ai regiunilor din cadrul proiectului *High Education and Smart Specialisation – HESS*, printre care și Regiunea Nord-Est. ADR Nord-Est a participat la acest panel, printr-un expert din cadrul Biroului Gestionare RIS3 (DCICE), prezentând aspecte ale colaborării cu Universitățile din regiune atât în cadrul proiectului *HESS*, cât și în general, în activitățile legate de dezvoltarea regională prin inovare și specializare inteligentă.

În data de 22 iunie, un reprezentant ADR Nord-Est a participat la o întâlnire organizată de **OCED (Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare)** în **Paris**, cu tema *Implementarea inovației în regiunile slab dezvoltate*. Această întâlnire a avut loc în lumina acțiunilor susținute de către Comisia Europeană (DG Regio) în direcția specializării inteligente. Reprezentantul ADR Nord-Est a luat parte la discuțiile propuse și a contribuit cu o prezentare despre implementarea strategiei RIS3 în Regiunea de Nord-Est.

În perioada 4-6 iulie 2018, a avut loc la **Innsbruck (Austria)** evenimentul *Week of Innovative Regions in Europe (WIRE) 2018*. Conferința a fost organizată sub auspiciile **Președinției Austriece a Consiliului UE din 2018** și finanțată de **Directoratul General pentru Cercetare și Inovare**. Conferința *Opțiuni inteligente pentru ecosistemele regionale inovatoare - Puterea conectivității, antreprenoriatului, științei și cercetării* a oferit un cadru de discuții aprofundate cu privire la practicile de cercetare și inovare pentru factorii de decizie politică, autoritățile naționale și regionale, instituțiile de cunoaștere și întreprinderile din întreaga Europă. Din partea ADR Nord-Est a participat un expert din cadrul Direcției de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă.

În perioada 4-5 septembrie, ADR Nord-Est prin dna Gabriela Macoveiu, coordonator regional al RIS3 Nord – Est a participat în calitate de expert internațional la seminarul *Specializarea Inteligentă în țările aflate în zona de extindere UE*. Evenimentul a fost organizat în **Kharkov (Ucraina)** de **CE** prin instrumentul de **Asistență Tehnică și Schimb de Informații –TAIEX**, cu sprijinul **JRC**. Scopul acestui seminar multinațional a fost de a pregăti echipele RIS3 în calitate de coordonatorii și facilitatorii ai procesului de descoperire antreprenorială să fie capabili să ruleze efectiv procesul în concordanță cu ghidul UE. Seminarul a permis un schimb de opinii și lecții învățate între lectori (Polonia, Lituania, România), recunoașterea progresului S3 înregistrat de aceste state membre, dar și apropierea de echipele Ministerelor de Cercetare Inovare din Ucraina, Moldova și Tunisia, pentru demararea unor colaborări viitoare în acest domeniu. Cu sprijinul ADR Nord-Est a fost pregătită harta de lucru pentru Moldova - calendarul și scopul evenimentelor EDP ce vor fi organizate în perioada 2018-2019, pe domeniile agroalimentar, biotehnologie și TIC.

În data de 20 septembrie 2018 a avut loc la **Bruxelles** un atelier de lucru pilot (peer learning workshop) cu tema *Vocational Education and Training and Adult Learning for Smart Specialization / Învățământ și formare vocațională și educație continuă pentru specializare inteligentă*. Evenimentul a fost organizat de **Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC Seville)** și **DG Employment**, fiind corelat cu rezultatele proiectelor *High Education and Smart Specialisation (HESS) / Rolul învățământului superior în specializarea inteligentă și RIS3 Support for Lagging Regions / Sprijin pentru specializarea inteligentă a regiunilor mai puțin dezvoltate*, în care Regiunea Nord-Est a fost, respectiv este, regiune pilot. ADR Nord-Est a fost reprezentat la eveniment de către un reprezentant al Biroului Gestionare RIS3.

În perioada 8 - 12 octombrie reprezentanți ai ADR Nord au participat la ateliere de lucru și dezbateri pe teme de RIS3 (schimb de bune practici, cooperare, cunoștințe pentru specializare inteligentă, parteneriate, inovare, transfer tehnologic) în cadrul evenimentului: *Săptămâna Europeană a Regiunilor și Orașelor*, ediția 2018, ce a avut loc la **Bruxelles** (Belgia).

Pe data de 21 noiembrie 2018, a avut loc la **Orléans** (Franța), un atelier de lucru (Peer Learning Workshop) în proiectului *High Education and Smart Specialisation (HESS)*, implementat de către **Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC, Sevilla)**. Regiunea Nord-Est a fost regiune pilot pe durata primei faze a acestui proiect. La conferință a participat Agatha Filimon, Expert în cadrul Biroului Gestionare RIS3, ADR Nord-Est, împreună cu o delegație a Universității "Vasile Alecsandri" (Lect. Dr. Cosmin Tomozei și Prof. Dr. Ing. George Culea, membri ai Comisiei Consultative Academice – structură suport a Consorțiului Regional de Inovare Nord-Est). În cadrul conferinței a fost prezentat materialul „Higher Education and Smart Specialization în North-East Romania”, realizat de către ADR Nord-Est și Universitatea „V. Alecsandri”, reprezentanta ADR Nord-Est fiind și raportor la o sesiune a evenimentului.

26 Noiembrie 2018, **Bilbao**, Întâlnire de lucru a *Platformei Vanguard* dedicate viitorului Program de Cooperare Interregională **INTERREG** și acoperind subiecte precum finanțarea investițiilor inovative. Scopul întâlnirii a fost acela de a prezenta punctul de vedere al membrilor acestui parteneriat față de noua inițiativă pentru *Instrumentul European de Cooperare Teritorială (ETC)* – Componenta C5, Investiții în Cooperare Interregională.

Reuniunea *Comitetului de Coordonare a Platformei de Specializare Inteligentă (S3P) pentru Modernizare Industrială* – 27.11.2018, **Bilbao**, Spania, a fost organizată de **Centrul Comun de Cercetare (JRC)** și găzduită de **Basque Business Development Agency**. Au fost peste 300 participanți din regiuni partenere în cele 18 inițiative tematice din toate platformele, reprezentanți ai DG Regio, DG Grow, DG RTD.

Reuniunea de lucru a *Platformei agrifood* - 28.11.2018, **Bilbao**, Spania a fost găzduită de **Agrifood Public Innovation Centre Basque Government** - responsabil de aria agrifood în RIS3, care urmărește: creșterea producției de alimente, creșterea calității alimentelor, asigurarea sustenabilității sectorului. Exemple de proiecte: alimentație sănătoasă și dietă personalizată, noi soluții celulare, noi tehnologii de selectare/detectare a calității, acțiuni centrate pe consumator, marketing, alimente cu noi funcțiuni. La reuniune au participat reprezentanții celor 5 parteneriate tematice din agrifood (*high tech farming* unde este și ADR NE, *consumer involvement in agrifood*, *nutritional ingredients*, *traceability & big data*, *smart sensors 4 agro-food*), cca. 100 participanți, precum și reprezentanți ai DG AGRI, DG Regio, JRC.

În data de 3 Decembrie 2018, directorul DCICE a participat la un seminar organizat de **Centrul Comun de Cercetare al DG Regio (JRC)** la **Bruxelles** dedicat *evaluării performanței în guvernanta și implementarea RIS3 în Europa*. JRC a condus această analiză iar regiunile au contribuit cu opinii privind cercetările și activitățile viitoare și furnizarea de recomandări pentru evaluarea RIS3 în viitor. Seminarul a fost organizat în contextul implementării activităților aferente Platformei S3 gestionată de JRC.

MINISTERUL
 EDUCAȚIEI, CULTURII
 ȘI CERCETĂRII

Atelier de lucru pentru descoperire antreprenorială în domeniile biomedicină, biofarmacie și bioinformatică în cadrul proiectului pilot S3 pentru țările de vecinătate și extindere - **Chișinău** 6 decembrie 2018. Acest atelier s-a realizat cu sprijinul Centrului Comun de Cercetare, Unitatea pentru Dezvoltare Teritorială și a fost găzduit de **Ministerul Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova**, în calitate de coordonator al strategiei de specializare inteligentă. Scopul atelierului a fost de a dezvolta viziunea și prioritățile de specializare pentru domeniul biotehnologiilor. Au fost prezenți cca. 40 de reprezentanți din mediul academic, industrie și administrație publică. În cadrul atelierului dna Gabriela Macoveiu a fost invitată în calitate de expert internațional de **JRC DG NEAR** pentru a facilita exercițiul EDP în baza experienței acumulate în RIS3 NE.

În data de 11 Decembrie 2018 directorul DCICE a participat la un atelier de învățare, organizat de Centrul Comun de Cercetare la **Madrid**, dedicat *îmbunătățirii capacității regiunilor europene de a accesa programele Orizont 2020 și COSME* (programe care finanțează cercetarea și inovarea de excelență – activități cuprinse în cadrul proiectelor din portofoliul RIS3 Nord-Est și Axa 1 POR).

În data de 14 Decembrie 2018 un reprezentant al Biroului Gestionare RIS3 a participat la un eveniment organizat de **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**, la **Paris**, pe tema *Experimental Governance*. În cadrul seminarului a fost susținută o prezentare privind experiența Regiunii Nord-Est în domeniul "specializării inteligente". Acest seminar face parte din seria evenimentelor privind "Extinderea politicii în domeniul inovării: perspective noi pentru regiuni și orașe", care vor contribui la activitatea **Comisiei Europene (DG REGIO)** și **OCDE** privind specializarea inteligentă și vor fi rezumate într-un raport al OCDE menit să sprijine factorii de decizie.

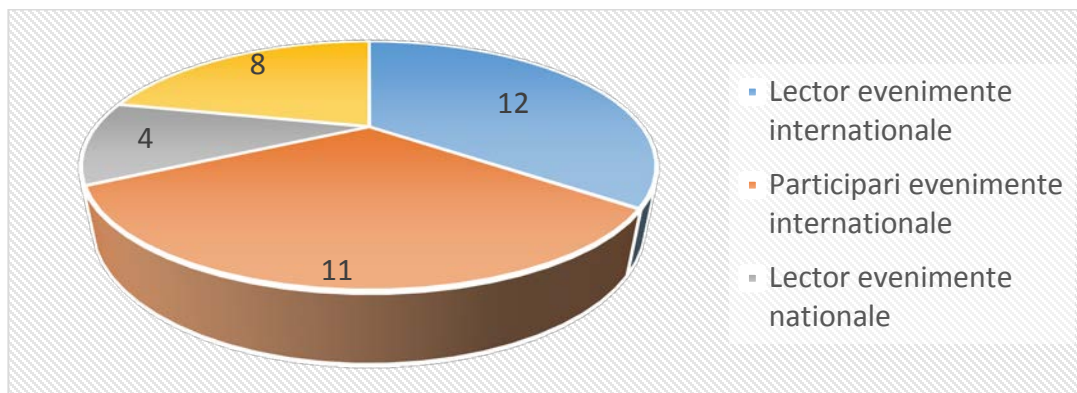
Organizare vizite de însoțire delegații externe

- ✓ În perioada 8 – 9 noiembrie 2018, Direcția de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă a organizat vizita delegației din Brazilia (regiunile Para, Parana și Pernambuco) în regiunea Nord – Est, cu scop de promovare RIS3 și identificarea oportunităților de colaborare în domeniile de specializare inteligentă similare.
- ✓ În perioada 27 – 28 noiembrie 2018, Biroul Gestionare RIS3 a organizat vizita delegației Băncii Mondiale în regiunea Nord – Est, cu scopul de a iniția un dialog cu principalii actori implicați în activități de cercetare și transfer tehnologic și de a colecta informații relevante necesare pentru lansarea implementării proiectului finanțat de DG Regio – „**Supporting Innovation in Romanian Catching up Regions**”. Prima etapă a proiectului vizează sprijinirea regiunilor Nord-Est și Nord-Vest în pilotarea a două programe de cercetare și inovare pentru: creșterea valorificării cercetării (1) și creșterea colaborării între organizațiile de cercetare și companii prin contracte de cercetare, structurate (2).

Astfel, au fost organizate vizite și întâlniri de lucru cu:

- Universitatea Vasile Alecsandri Bacău;
- Facultatea de Informatică (Univ. Al. I. Cuza Iași);
- Centrul de Transfer Tehnologic al Univ. Gh. Asachi Iași;
- CEMEX: Centru Avansat de Cercetare-Dezvoltare în Medicină Experimentală (Univ. de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași);
- Centrul de Transfer Tehnologic GEMINI CAD Systems;
- Institutul de Chimie Macromoleculară Petru Poni;
- Institutul de Cercetări pentru Agricultură și Mediu (Univ. de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași).

Pe parcursul anului 2018, reprezentanții Direcției Comunicare, Inovare și Cooperare Externă au participat la 35 evenimente pe teme de RIS3: 11 participări la evenimente internaționale având calitatea de lector și 12 prezențe în calitate de participant, la care se adaugă 12 participări la evenimente naționale (seminarii, târguri, conferințe, forumuri, workshopuri) în calitate de lector sau participant.

Evenimente naționale

În data de 16 ianuarie 2018 **Ministerul Economiei** a organizat o întâlnire a *Comitetului Interministerial pentru Competitivitate (CIC)*, în cadrul căruia ADR Nord-Est este membru. În cadrul întâlnirii a fost susținută o prezentare despre stadiul implementării RIS3 în Regiunea Nord-Est.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
 DEZVOLTĂRII RURALE

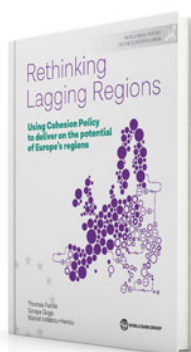
ADR Nord-Est a organizat în parteneriat cu **Direcția pentru Agricultură Județeană Iași**, în data de 04 aprilie 2018, la **Iași**, un seminar de informare cu privire la oportunitățile IMM-urilor de a accesa *Prioritatea 1.1 / Operațiunea C / Axa 1 POR 2014-2020 - Investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat cu o entitate de transfer tehnologic.*

În data de 14 mai, ADR Nord-Est a participat, la **București**, la a doua ediție a *Conferinței la nivel înalt "Connecting Europe through Innovation"*, organizată de **Ministerul Economiei și Parlamentul României**. Reuniunea s-a desfășurat în prezența comisarului pentru Piața Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri, Elżbieta Bienkowska. ADR Nord-Est a fost reprezentată la eveniment de experți RIS3 din cadrul Direcției de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă.

În perioada 24-25 mai, ADR Nord-Est a participat la *Forumul Anual al Inovării*, la **București**, în Grupul de lucru pentru Prioritatea 8, Inovare și TT, Strategia Dunării. În cadrul Forumului au fost purtate discuții bilaterale pe teme legate de bio-economie (tehnologii, transfer tehnologic, inovare, parteneriate pentru proiecte, etc.).

În data de 5 iunie, la **București**, ADR Nord-Est a participat la întâlnirea organizată de **AM POR** cu reprezentanții **ADR**-urilor din țară, ai **DG REGIO**, ai **Centrului Comun de Cercetare (JRC)** și ai **Băncii Mondiale**, cu scopul pregătirii extinderii proiectului *RIS3 Support for Lagging Regions / Sprijin pentru Specializarea Inteligentă a Regiunilor Rămase în Urmă* la nivelul întregii țări. Premisa acestui demers național îl constituie succesul inițiativei în cele două regiuni pilot din România (Nord-Est și Nord-Vest). În aceeași zi, reprezentanții ADR Nord-Est au participat la o întâlnire cu reprezentanții Băncii Mondiale unde a fost prezentat cel mai recent studiu privind dinamicile de dezvoltare regională și urbană din Uniunea Europeană și România: "Rethinking Lagging Regions – Using Cohesion Policy to deliver on the potential of Europe's regions". Studiul a fost elaborat de Banca Mondială.

MINISTERUL ECONOMIEI

În data de 30 august 2018 un reprezentant al Biroului Gestionare RIS3, din cadrul ADR Nord-Est, a participat la întrunirea *Grupului de lucru interinstituțional pentru dezbateră Documentului de Politică Industrială a României*. Întrunirea a avut loc la **București – Ministerul Economiei**. În cadrul reuniunii grupului de lucru a fost avizată forma finală a *Documentului de Politică Industrială a României*. Documentul prezintă, în concordanță cu documentele europene, instrumentele unei politici industriale inteligente și durabile, care să sprijine apariția de noi lanțuri valorice, interconectate la nivel global, pe baza unor principii de specializare inteligentă.

27 septembrie 2018, **Târgu Neamț** – *Turismul în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă RIS3 Nord-Est* – material prezentat de un reprezentant al Biroului Gestionare RIS3 în cadrul Conferinței Naționale *ECOTurismul – strategii de dezvoltare la nivelul județului Neamț*, organizată de **Asociația „Ținutul Zimbrului”**, în cadrul proiectului *Ecoturism în Ținutul Zimbrului*, finanțat prin programul **Green Entrepreneurship – Dezvoltarea Destinațiilor de Ecoturism din România** (un program comun al Fundației pentru Pateneriat & Romanian-American Foundation).

CAMERA DE COMERT SI INDUSTRIE NEAMT

În data de 28 septembrie 2018, un reprezentant al Biroului de Gestionare RIS3 a participat la conferința cu tema *Creșterea competitivității IMM-urilor din Regiunea Nord-Est prin inovare*, organizată la **Gura Humorului de Camera de Comerț și Industrie Neamț**, unde a fost susținută o prezentare privind RIS3 Nord-Est și proiectele din domeniul cercetării și inovării finanțate din cadrul POR 2014-2020.

În data de 15 octombrie 2018 (**Piatra Neamț**), Direcția de Comunicare, Inovare și Cooperare Externă a participat la **vizita delegației Autorității Metropolitane Aburra Valley din Columbia** în Regiunea Nord-Est, unde a fost susținută o prezentare privind punctele comune de interes în contextul gestionării RIS3 Nord-Est (Cooperare Urbană Internațională).

Pe data de 18 octombrie 2018, a avut loc la **Piatra Neamț**, la sediul **RubikHUB**, o dezbateră regională cu tema *Cercetări privind dezvoltarea capacității de transfer și comercializare a rezultatelor din cercetare privind valorificarea integrată a resursei naturale de lână*. *Aplicabilitatea produselor eco-inovative pe bază de lână de oaie în domeniul construcțiilor*, organizată de **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielarie (INCDTP)**. La eveniment a participat și ADR Nord-Est, printr-un reprezentant al Biroului Gestionare RIS3, cu prezentarea *Lână, între tradiție și inovare: Valorificarea inteligentă a unei resurse regăsite*.

Concluzii

- ✓ Dezvoltarea capacității de operaționalizare **RIS3** prin implicarea în inițiativele **Supporting Innovation in Romanian Catching up Regions** și **High Education and Smart Specialization – HESS**
- ✓ Organizarea vizitelor **delegațiilor internaționale** în regiunea Nord-Est
- ✓ Implementarea a **3** proiecte de inovare ce reunesc **26 de parteneri** din **15 state** europene
- ✓ Participarea la **35 evenimente** naționale și internaționale pe teme de RIS3 în calitate de lectori și parteneri de dialog
- ✓ Operaționalizarea RIS3 în teritoriu prin efectuarea a **17 vizite de lucru** cu parteneri din Cvadruplu Helix
- ✓ Asigurarea guvernancei RIS3 prin reuniunile **Consortiului Regional de Inovare** și a **Comisiei Consultative Academice**
- ✓ Soluționarea a **127 de clarificări** pe teme de RIS3
- ✓ Includerea în portofoliul RIS3 Nord-Est a **39 de noi propuneri de proiecte** de inovare

Acest raport reflectă activități desfășurate în Direcția Comunicare Inovare și Cooperare Externă, Birourile Gestionare RIS3, Cooperare Externă și Biroul de Reprezentare ADR Nord-Est de la Bruxelles.

